

Heyrnar- og talmeinstöð Íslands
08 807

Ársreikningur 2023

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum	6
Skýringar	7

Heyrnar- og talmeinstöð Íslands

kt. 490379-0379

Háaleitisbraut 1, 105 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Heyrnar- og talmeinstöð Íslands er ríkisaðili í A1-hluta ríkissjóðs sem starfar á grundvelli laga um heilbrigðisþjónustu nr. 97/1990.

Starfsemin fellur undir málefnasvið 24 og málaflokk 30 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2023 var ársveltan kr. 629,2 milljónir og afkoma kr. 37,8 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. -64,6 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 211,9 milljónir.

Starfsemin á árinu 2023 byggir á heimildum í fjárlögum og fjáraukalögum fyrir árið 2023. Yfirlit um stöðu fjárveitinga og breytingar ársins er á bls. 6.

Það er álit mitt að ársreikningur 2023 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Heyrnar- og talmeinstöðvar Íslands fyrir árið 2023 með rafrænni undirritun sinni.

Kristján Sverrisson
Forstjóri

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	314.800.000	142.300.000
Seld þjónusta		23.825.970	4.872.236
Vörusala		147.895.810	154.056.707
Framlög og ýmsar tekjur	3	132.365.264	164.641.990
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður		4.252.510	2.858.326
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	6.050.316	5.828.534
Tekjur samtals		629.189.870	474.557.793
Gjöld			
Framlög og tilfærslur		(1.752.820)	535.550
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	263.343.226	246.245.294
Annar rekstrarkostnaður	5	320.343.606	288.642.306
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		3.374.564	4.565.041
Afskriftir og niðurfærslur	6	6.050.316	5.828.534
Gjöld samtals		591.358.892	545.816.725
Afkoma ársins		37.830.978	(71.258.932)
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum			
Rekstur	2	33.478.158	(73.323.382)
Rekstrartilfærslur		4.352.820	2.064.450
		37.830.978	(71.258.932)

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr	31.12.2023	31.12.2022
Eignir			
Handbært fé	7	57.833.224	55.331.441
Tengdir aðilar	8	39.462.211	39.831.850
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður		652.846	44.682
Birgðir		85.501.536	93.968.198
Varanlegir rekstrarfjármunir	9	28.408.961	27.120.434
Eignir samtals		<u>211.858.778</u>	<u>216.296.605</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	8	146.516.671	192.144.970
Viðskiptaskuldir	10	47.810.902	49.555.127
Ýmsar skammtímaskuldir	11	45.759.810	43.105.775
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	12	36.332.048	33.882.364
Skuldir samtals		<u>276.419.431</u>	<u>318.688.236</u>
Eignir samtals að fráðregnum skuldum samtals		(64.560.653)	(102.391.631)
Eigið fé			
Hrein eign	13	(64.560.653)	(102.391.631)
Eigið fé samtals		<u>(64.560.653)</u>	<u>(102.391.631)</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>211.858.778</u>	<u>216.296.605</u>
Aðrar upplýsingar			
	14		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		37.830.978	(71.258.932)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	6	6.050.316	5.828.534
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(6.050.316)	(5.828.534)
		<u>37.830.978</u>	<u>(71.258.932)</u>
Lækkun (hækkun) rekstartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		(608.164)	1.202.554
Tengdir aðilar		(44.097.503)	56.283.766
Birgðir		8.466.662	(3.325.594)
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		909.810	6.372.880
		<u>(35.329.195)</u>	<u>60.533.606</u>
		<u>2.501.783</u>	<u>(10.725.326)</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	9	<u>(7.338.843)</u>	<u>(9.851.229)</u>
		(7.338.843)	(9.851.229)
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar		0	2.151.229
Fjárfestingarframlag		7.338.843	7.700.000
		<u>7.338.843</u>	<u>9.851.229</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		2.501.783	(10.725.326)
		55.331.441	66.056.767
		<u>57.833.224</u>	<u>55.331.441</u>
		<u><u>57.833.224</u></u>	<u><u>55.331.441</u></u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum

	Fjárveiting til rekstrar	Rekstrar- tilfærslur	Fjárveiting til fjárfestinga	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum 2023	205.000.000	2.600.000	8.500.000	216.100.000
Fjárukalög	100.000.000	0	0	100.000.000
Fjárveiting skv. fjárlögum og fjárukalögum	305.000.000	2.600.000	8.500.000	316.100.000
Millifærslur og aðrar breytingar fjárheimilda				
Launabætur	7.200.000	0		7.200.000
Fjárveiting ársins	312.200.000	2.600.000	8.500.000	323.300.000
Staða fjárveitinga fyrri ára í lok árs 2022, (umframráðstafað)	(104.456.081)	2.064.450	6.761.930	(95.629.701)
Breyting fjárveitinga skv. ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins ..	2.064.450	(2.064.450)	0	0
Fjárveiting til ráðstöfunar á árinu	209.808.369	2.600.000	15.261.930	227.670.299
Ráðstöfun ársins að frádregnum sértekjum	(278.721.842)	1.752.820	(7.338.843)	(284.307.865)
Staða fjárveitinga í lok árs 2023	(68.913.473)	4.352.820	7.923.087	(56.637.566)

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlaun reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlaun tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggir atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur vegna skuldabréfaeignar eru tekjufærðar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og vaxtatekjur krafna eru tekjufærðar eins og þær falla til nema vafi leiki á um innheimtu þeirra. Vaxtatekjur af almennum bankainnistæðum færast hjá ríkissjóði.

Vaxtagjöld færast til gjalda þegar þau falla til.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í ISK á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda og innheimtu krafna er færður í yfirlit um afkomu sem og áfallinn gengismunur á eignir og skuldir í lok ársins.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggja kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörstegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Farartæki og vélar	8-15 ár

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Skýringar

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluþegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókom stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: úppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- úppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2023	2022
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	314.800.000	142.300.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	6.050.316	5.828.534
	320.850.316	148.128.534

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	205.000.000	2.600.000	0	207.600.000
Fjáraukalög	100.000.000	0	0	100.000.000
Launabætur	7.200.000	0	0	7.200.000
Fjárveiting til tekna	312.200.000	2.600.000	0	314.800.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum .	(278.721.842)	1.752.820	0	(276.969.022)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	33.478.158	4.352.820	0	37.830.978

	2023	2022
3 Framlög og ýmsar tekjur		
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	132.365.264	164.641.990
	132.365.264	164.641.990

4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	214.092.463	196.870.071
Orlof, breyting	(151.624)	2.407.344
Launatengd gjöld	48.671.746	44.997.971
Starfsmannakostnaður	730.641	1.969.908
	263.343.226	246.245.294

Meðalfjöldi stöðugilda	20,8	20,2
------------------------------	------	------

5 Annar rekstrarkostnaður

Bækur, ritföng, filmur o.fl.	1.883.679	837.005
Ýmis tæki og áhöld	186.780	1.102.795
Varahlutir og viðhaldsvörur	148.986	316.816
Orkugjafir	1.034.279	982.590
Matvæli	4.938.059	4.537.144
Almennar rekstrarvörur	618.145	866.612
Vörukaup, almenn	8.809.928	8.642.962
Lækninga- og hjúkrunarvörur	394.655	746.027
Sjúkrahústæki og áhöld	69.721	462.126
Kennslu- og föndurvörur	289.371	156.262
Ýmsar sérgreindar vörur	45.696	40.572
Vörukaup, sérgreind	799.443	1.404.987
Fundur, námskeið, risna	1.899.465	459.954
Ferðir, uppihald	5.127.350	5.946.065
Akstur	2.427.058	2.510.029
Sérfræðipjónusta	12.755.830	10.766.216
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	235.734	343.469
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	731.623	1.180.199
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	6.752.847	4.623.454
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðipjónusta	29.929.907	25.829.386

Skýringar

	2023	2022
5 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)		
Afnotagjöld	16.910.083	16.311.425
Leigugjöld	31.198.023	29.076.480
Notkun véla og flutningatækja	39.390	80.951
Verkkaup	6.935.982	10.832.205
Tryggingar, lögboðnar	178.142	164.225
Opinber gjöld	446.164	114.270
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	<u>55.707.784</u>	<u>56.579.556</u>
Vörukaup	225.096.544	196.185.415
Vörur til endursölu og birgðabreyting	<u>225.096.544</u>	<u>196.185.415</u>
Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>320.343.606</u>	<u>288.642.306</u>
6 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	4.631.006	4.417.518
Farartæki og vélar	1.419.310	1.411.016
	<u>6.050.316</u>	<u>5.828.534</u>
	31.12.2023	31.12.2022
7 Handbært fé		
Sjóðir	2.730.205	56.000
Tékkareikningar	55.103.019	55.275.441
	<u>57.833.224</u>	<u>55.331.441</u>
8 Tengdir aðilar		
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.		
<i>Kröfur á tengda aðila:</i>		
Aðrir ríkisaðilar	39.462.211	39.831.850
	<u>39.462.211</u>	<u>39.831.850</u>
<i>Skuldir við tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	137.114.328	191.870.112
Viðskiptareikningar við aðra ríkisaðila	9.402.343	274.858
	<u>146.516.671</u>	<u>192.144.970</u>
9 Varanlegir rekstrarfjármunir		
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	25.795.661	23.087.824
Farartæki og vélar	2.613.300	4.032.610
	<u>28.408.961</u>	<u>27.120.434</u>

Skýringar

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2023:

	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Samtals
Staða 01.01.2023	54.497.175	14.689.953	69.187.128
Viðbætur á árinu	7.338.843	0	7.338.843
	61.836.018	14.689.953	76.525.971
Afskriftir 01.01.2023	31.409.351	10.657.343	42.066.694
Afskrift ársins	4.631.006	1.419.310	6.050.316
	36.040.357	12.076.653	48.117.010
Staða 31.12.2023	25.795.661	2.613.300	28.408.961

31.12.2023 **31.12.2022**

10 Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir	47.810.902	49.555.127
	47.810.902	49.555.127
Viðskiptaskuldir í íslenskum krónum	23.212.599	5.002.766
Viðskiptaskuldir í erlendri mynt	24.598.303	44.552.361
	47.810.902	49.555.127

11 Ýmsar skammtímaskuldir

Ógreitt orlof	31.887.678	32.039.302
Önnur ógreidd gjöld	1.921.780	0
Skattar	11.950.352	11.066.473
	45.759.810	43.105.775

12 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

31.12.2023 **31.12.2022**

Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	28.408.961	27.120.434
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað)	7.923.087	6.761.930
	36.332.048	33.882.364

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2023	27.120.434	6.761.930	33.882.364
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	8.500.000	8.500.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	7.338.843	(7.338.843)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(6.050.316)	0	(6.050.316)
	28.408.961	7.923.087	36.332.048

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2023 munu kr. 6 milljónir koma til tekna á árinu 2024.

Skýringar

13 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

	31.12.2023	31.12.2022
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	(102.391.631)	(31.132.699)
Afkoma ársins	37.830.978	(71.258.932)
Jöfnuður 31.12.	<u>(64.560.653)</u>	<u>(102.391.631)</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

14 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samning um húsnæði sem er ótímabundin. Árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 13,3 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum í árslok 2023.

Veittar ábyrgðir

Ekki hefur verið gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Ekki hafa verið veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.